

Vægt paa praktisk kvindeligt Haandarbejde og Husgerning og vække den unge Piges Lyst og Interesse for disse Fag.

Nu har Staten aabnet sine „Almenskoler“ for Pigebørn, men den har gjort det paa en Maade, hvorved der ikke er taget ringeste Hensyn, hverken til Pigernes mindre fysiske Kraft eller til deres særlige Opgaver i Livet. Hvad man har givet Pigerne Adgang til, er i Virkeligheden kun Drengeskoler, skønt Undervisningen kaldes „Fællesundervisning“. Der gives 2 Timers ugentlig Undervisning i Haandarbejde, og disse Timer tages fra andre Fag, hvori Pigerne alligevel skal fyldestgøre de samme Fordringer som Drengene. Disse 2 Timer er altfor lidt til, at Barnet kan opnaa nogensomhelst Færdighed i dette Fag. Om Husgerning kan der slet ikke være Tale, og Timeplanen kan ikke ordnes med mindre end 36 Timer ugentlig fra Barnets 11. til dets 15. Aar. Der er altsaa i Almenskolen kun taget Hensyn til Drengenes Tarv, medens Pigerne maa se til at klare sig, som de bedst eller daarligst kan.

Pigeskolen har i mange Henseender maattet give efter for Tidens Krav om Kundskaber paa saa mange Omraader, at ogsaa den har været trængt af de mange Fag, men den har dog tidligere haft den Fordel, at Loven satte 17 Aars Alderen som den normale Alder for den unge Piges Realafgangseksamen. Derved har Pigeskolen hidtil kunnet lade sin Eksamenslæsning først begynde ved 15 Aars Alderen og behøvede f. Eks. ikke at begynde Matematikundervisningen før i 14 Aars Alderen, hvor der dog først er Mulighed for, at Eleven kan faa et virkeligt Udbytte af dette i sig selv udmærkede Fag. Den derved indvundne Tid kunde anvendes til de kvindelige Fag, og selv den unge Pige, der gik ud af Skolen i Konfirmationsalderen, kunde faa en afrundet Undervisning. Nu er alt dette spoleret. Ganske vist er der tilfaldt en særlig „Pigeskoleeksamen“ med samme Rettigheder som Realafgangseksamen, og hvor den normale Alder for Eksaminanden er sat til 17 Aar. Men denne Eksamen kan nærmest kun faa Betydning i København; overalt i Provinsen, hvor en privat Pigeskole har en af Statens eller Kommunens Mellem-skoler ved sin Side, er den i de fleste Tilfælde ude af Stand til at indrette sig paa denne Pigeskoleeksamen. For den gængse Opfattelse „garanterer“ nemlig Staten for, at den Undervisning, den byder Pigerne i sine „Fælles-skoler“ er forsvarlig og god, selvfølgelig den bedste for Pigerne; ellers kunde Staten med sine store Pengemidler jo ikke forsvare at tilbyde Folk den. Og naar Staten altsaa kan forberede Pige-børn til en afsluttende Eksamen, Mellem-skoleksa-

men (som rigtignok ingen Rettigheder giver, men det kan Folk ikke faa i Hovedet) i 15 Aars Alderen, saa kan Pigeskolen ikke gøre sig meget Haab om at vinde Tilslutning, naar den paastaar, at den af Hensyn til Pigernes færre Kræfter og de kvindelige Fag, som den ikke kan forsvare at forsømme, maa opgive at holde Mellem-skoleeksamen og i Stedet for Statens Realafgangseksamen i 16 Aars Alderen tage en tilsvarende Eksamen i 17 Aars Alderen for sine Elever. Pigeskolen vilde derfor simpelt hen affolkes, hvis den gjorde sin Pligt og tog det Hensyn til Pigebørnenes Tarv, som disse og Samfundet kan gøre Krav paa.

Min Mening er altsaa: I den nye fireaarige „Mellem-skole“ med dens Vrimmel af Fag er det umuligt at tage det tilbørlige Hensyn til Pigebørnene. Derfor maa enten Staten lukke sin Mellem-skole for Pigerne, (Gymnasiet kan jo derfor godt staa dem aabent, de unge Piger vilde blot blive et Aar senere Studenter end deres mandlige Kammerater, men det Offer skylder de baade Samfundet og sig selv), eller Statsskolen maa forandre sin Undervisning saaledes, at denne virkelig tager det Hensyn til den unge Piges Kræfter og Opgaver i Livet, som hun har Ret til at forlange.

Hvordan Statsskolen skal kunne forene dette sidste med „Fællesundervisning“ i Mellem-skolen, er et andet Spørgsmaal, som jeg vil overlade den selv at løse.

Det vilde glæde mig, om „Kvinden og Samfundet“ vilde tage dette Spørgsmaal op til Forhandling.

Viborg, den 18. April 1906.

Magnella Plenge.

Vor Organisation.

Det glæder mig, at vort lille Hjertesuk her fra Lemvig har fundet Genklang i et medfølelse Bryst. Frk. Lund Jakobsen og jeg er altsaa enige i, at der trænges til bedre Organisation af vort „Samfund“; men Frk. L. J. synes at mene, at dette skal Kredsene selv arrangere, medens det for mig staa saaledes, at alt, hvad der kan kaldes Organisationsarbejde, kun kan komme fra Fællesstyrelsen. Den bør samle alle Traadene fra de mange Kredse i sin Haand, ellers falder dog det Hele i Stumper og Stykker. Men, hvad har Fællesstyrelsen gjort for at organisere os? I den Tid, Lemvigkredsen har eksisteret, har vi dog mærket meget lidt til noget Arbejde i saa Henseende. Det er beklageligt, at der ikke netop i Aar har været ordnet Foretagsrejser med det Formaal at lære Kvinderne,